

Operacionalizace

Pojmy:

Místo bydliště

Materiální životní úroveň

Životní rytmus

Rodinné poměry

Spotřeba

Přístup ke spotřebě

Ad. Místo bydliště

Venkov – obec, ve které je základní škola, má maximálně 2000 obyvatel a v okruhu 10 km není město větší než 11 tisíc obyvatel.

Město – obec, ve které je základní škola, má více než 100 000 obyvatel.

- zda rodiče pracují ve stejné obci, než bydlí
- jak se rodiče dopravují do zaměstnání
- jak se dítě dopravuje do školy

Ad. Materiální životní úroveň

rodiny:

spotřebiče v domácnosti – zda vlastní rádio, televizi, radiomagnetofon, CD-přehrávač, počítač, myčku na nádobí, gramofon, video, videokameru

počet aut

typ telefonu – mobilní nebo pevná linka

způsob bydlení - panelák, RD, činžovní dům, a jiné způsoby

dítěte:

vlastnictví jednotlivých předmětů – kolo, lyže, brusle, kolečkové brusle, „kazeťák“, walkman, CD-přehrávač, počítač, hodinky
kolik z těchto předmětů dostalo nových

vlastní pokoj

Ad. Životní rytmus dítěte

povinnosti dítěte

uklízet, pracovat na zahradě, pomáhat v kuchyni, obstarávat domácí zvířata, hlídat mladšího sourozence, chodit nakupovat, jiné.

způsob trávení volného času

co obvykle dělá, když není ve škole – být venku, číst knížku, být v kroužku, dívat se na televizi, sportovat, hrát počítačové hry, povídat si s kamarády, pomáhat doma, chodit do obchodů, věnovat se koníčku, nudit se

co jde nejčastěji dělat, když se nudí
jaký má koníček

Ad. Rodinné poměry

základní sociodemografické charakteristiky rodičů

věk - v letech

vzdělání - v kategoriích: základní, vyučen, s maturitou, vysokoškolské

rodinná struktura

počet sourozenců

věk sourozenců a respondenta

pohlaví sourozenců a respondenta

soužití s někým dalším – prarodiče, teta strýc, jiní

Ad. Spotřeba

intenzita používání různých dopravních prostředků při každodenních nákupech

pro potraviny chodí (jezdí) – pěšky, auto, autobus nebo vlak, kolo

intenzita návštěv a nákupu v jednotlivých obchodech

dětské návštěvy supermarketů a hypermarketů – sám(a), s rodiči,
o víkendu s rodiči

kde kupují oblečení na dítě – Vietnamci nebo tržnice, secondhand, obchod se značkovým oblečením, obyčejný český obchod.

způsob získávání jednotlivých spotřebních předmětů pro dítě

jakým způsobem dostal jednotlivé předměty – nové, starší

samovýroba – zda matka plete či šije oblečení na dítě

informovanost dítěte v oblasti spotřeby

kolik zná supermarketů a hypermarketů - počet

kolik zná značek oblečení - počet

Ad. Přístup ke spotřebě

manipulativní rovina spotřeby

podíl dítěte na rozhodování o koupi spotřebních předmětů – penál si koupí sám, s rodiči, sami rodiče

četnost samostatných nákupů dítěte – jak často si kupuje sám sladkosti, svačiny, oblečení, časopisy, knížky, hračky, sešity a tužky, kazety

přístupnost rodičů požadavkům dítěte – 1) zda si na něco šetří 2) zda dostává kapesné 3) zda existuje věc, kterou rodiče nekoupí

společenská rovina spotřeby

spotřeba jako kritérium akceptace v kolektivu – 1) zda musí mít nějakou věc, aby se ostatní nesmáli 2) tři nejdůležitější věci, aby si ostatní vážili (možnosti: správné oblečení, dobré známky, chodit do nějakého kroužku, jezdit do zahraničí, číst hodně knížek, znát určité televizní pořady, číst určité časopisy, mít sbírku, chodit s někým, poslouchat určitou hudbu, nakupovat ve značkových obchodech, být dobrý ve sportu, hrát na hudební nástroj)

spotřeba jako kritérium exkluzivity v dětském kolektivu – jakou věc by si koupil(a), aby ostatní obdivovali

pozornost dítěte věnovaná spotřebě

zda má oblíbenou reklamu

zda má oblíbený obchod

zda chodí ve volném čase do různých obchodů

